

Cesta k úspěchu



# PŘEDVÁDÍME na výstavách 10.

**Výstavní postoj psa budete potřebovat minimálně polovinu času stráveného ve výstavním kruhu. Uplatníte jej při předvedení na zemi, na stole, a jak doufám také na stupních vítězů.**

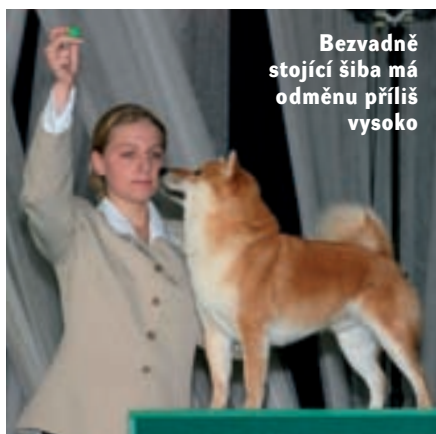
**A**čkoliv se vám může zdát, že vás se postoj psa na stole netýká, neboť máte plemeno, které se na něj při posuzování nedává, nedejte se zmýlit. Vystavení na stole se týká dobře poloviny uznaných plemen FCI a v době předvýstavní úpravy na něm stojí i plemena, která to ve výstavním kruhu potřebovat nebudou. Profesionální handleři si ulehčují práci, pročež na upravovacích stolech uvidíte nejen většinu plemen malé až střední velikosti, ale například i novofundlandské psy, bernské salašnické psy, kolie a další pastevecká plemena, malamuty, hasky, afgánské a další chrtý, všechny setry, španěly, většinu teriérů včetně vysokonohých atd. Je logické, že na předvýstavní přípravě srsti psa je snazší pracovat ve výši stolku než se ohýbat na zem. Ačkoliv FCI zapovídá téměř jakékoliv úpravy srsti, česání a fénování se používá a používat bude. Stále více vystavovatelů zařazuje do své výbavy speciální stolky, které jim ušetří námahu i čas. Jakousi obdobou plochy stolu jsou stupně vítězů. Na nich by měl umět stát každý pes bez ohledu na plemeno a jeho velikost, protože výstavy jsou akce nevyzpytatelné a vyhrát může i ten, kdo to vůbec nečeká. Na třetí, většinou jen mírně zvýšený stupeň, se dá navést většina psů. S druhým také nebývá tolik problémů, pokud není

výrazně vyšší, ale první místo ve větší výšce dovede rozhodit i jinak klidného psa. Vysadit na první místo některé z obřích či molossoidních plemen a ještě ho vystavit tak, aby se dalo dobře vyfotografovat, je někdy oříšek k nerozlousknutí. Při troše tréninku se dá ale vše zvládnout s jakýmkoliv psem. Tak s chutí do toho!

### Všeobecné doporučení

Štěně začnete zvykat na stůl v domácím prostředí, kde můžete zpočátku vyloučit i takové rušivé jevy, jako je přecházení jiných členů rodiny kolem stolu apod. Naopak, jakmile štěně pochopí, co od něj chcete, přizvete vždy někoho z rodiny jako „rozhodčího“. Později, když bude mít

štěně na stole jistotu, bez problémů snese jakoukoliv úpravu končetin i hlavy a bude zůstat v klidu v určené poloze, můžete s ním přejít na zem. Nejprve opět doma, kde štěně nic neruší. Cvičně můžete přidat i návyk na výstavní vodítko. Teprve po solidním zvládnutí postoje doma se vydejte do terénu. Zprvu opět do klidnějšího, později do rušnějšího s následným ztěžováním situace různými podněty. Až budete mít dojem, že váš pes vydrží stát v klidu na náměstí v době odpolední špičky, směle vyjeďte na mezinárodní výstavu. Důležité je, abyste vždy postupovali od jednoduššího ke složitějšímu. Na stůl by se mělo ještě u chovatele dostat prakticky každé štěně, jakmile zjistí, k čemu má vůbec nožičky. Chovateli se ve výšce lépe prohlíží, může s ním snadno manipulovat, pečovat o něj a pomalu ho učit kratičkový postoj. Zpočátku jde samozřejmě jen o pár vteřin stání, například při ukusování odměny nebo hlazení, později se čas po chvílčkách prodlužuje. Podstatné je, aby se štěně nebálo, nekácelo se nebo s rozběhem neskákalo ze stolu dolů, mělo by dostávat odměny a spoustu pochvaly. Mimochodem není od věci dát kolem stolu na zem alespoň deku pro případ nečekaného pádu štěněte, i když předpokládám, že na stole nezůstane samo a chovatel se mu v tu dobu bude



plně věnovat. Na stole lze učit výstavní postoj štěňata všech plemen. Pro většinu z nich jsou to základy vystavování na celý život. Nový majitel by pak měl v nácviku pokračovat, ale samozřejmě už s ohledem na specifické výstavní požadavky daného plemene. Většina plemen se do správného výstavního postoje více či méně upravuje, řada z nich však musí stát volně a prakticky bez pomoci. Ke každému způsobu předvádění vede stejná cesta: učení, opakování, zdokonalování a pochvala za správné provedení prvku.

**Pravidla postoje**

Chcete-li, aby váš pes dobře vypadal, měli byste znát základní pravidla výstavního postoje. Při pohledu zepředu i zezadu by



**Výtečně stojící mops, jen přední končetiny nejsou přesně kolmo k podkladu**

měly být přední i zadní končetiny psa v zákrytu. Linie čtyř tlapek tvoří při pohledu shora obdélník. Pokud psovi budete upravovat postoj končetin, těla a hlavy, postupuje se obvykle v následujícím pořadí.

**1) Přední končetiny**  – obě by měly rovnoběžné, postavené kolmo k podkladu. Můžete je srovnat buď najednou pozvednutím psa zepředu pod hrudníkem, což platí zejména v situaci, kdy pes stojí vysloveně špatně, nebo můžete nohy poopravit jednu po druhé jejich mírným posunutím do žádoucího postavení rukou. Nevhodné je posunutí končetin příliš vpřed před tělo nebo příliš pod tělo. Ani jedna možnost nedovoluje postavit ideálně zbytek těla. Jen u několika plemen, u některých chrtů a u některých teriérů, se přední končetiny posouvají o něco vpřed a pes se pak s ohledem na úhlení končetin vystavuje z bočního pohledu do tvaru písmene A.

**2) Zadní končetiny**  – mohou stát vícero způsoby. Vyberte si ten, který odpovídá vašemu plemeni podle znění standardu

i všeobecně vžitých zvyklostí vystavování plemen v kruhu a který koresponduje s exteriérem vašeho psa.

**a)**  Rovnoběžný postoj - obě končetiny jsou z pohledu rozhodčího v zákrytu, svým postavením v patřičné vzdálenosti pod nebo za tělem podtrhují tvar zádi a úhlení končetin.

**b)**  Výstavní postoj - z pohledu rozhodčího je bližší noha posunuta asi o dvě až tři tlapy vzad v závislosti na úhlení končetin psa a formátu těla.

**c)**  Zpětstojný postoj - obě zadní končetiny jsou posunuty o něco více pod tělo, užívá se u několika specifických plemen.

**d)**  Prodloužený postoj - jedna nebo obě nohy posunuty výrazněji vzad za tělo, například americký kokršpaněl, někdy německý ovčák.

**3) Hlava a úhel držení krku**  – krk je držen ladně povyš, hlava v nepatrném nadhledu směřuje vpřed. Častou chybou je ukazování odměny psovi příliš blízko u čenichu nebo příliš vysoko nad hlavou. Pes pak nadměrně zaklání hlavu ve snaze dohlédnout na pamlskek a linie hlavy ani krku neodpovídá linii těla, což ruší celkový dojem. Nepřirozený záklon hlavy může být způsoben i nepřiměřeným příškrčením psa vodítkem.

**4) Ocas**  – zde záleží na znění standardu plemene. U plemen s dlouhým ocasem mají vystavovatelé někdy na výběr více možností. Občas je třeba naučit psa všechny povolené způsoby a přizpůsobit se požadavkům rozhodčího i státu, kde právě vystavujete.

**a)**  v přirozeném úhlu svěšen směrem dolů. Jde o nejčastější způsob používaný v Anglii a severovýchodních státech Evropy. Ocas nemá být stažen mezi nohy nebo strachy křečovitě vtažen pod břicho.

**b)**  u některých plemen může být držen ladně stranou dolů přes stehno končetiny



**Končetiny v pravidelném obdélníku, ocas v linii hřbetu, odměna koriguje držení hlavy**



**I vipet musí umět stát na stole**

ny, která je blíže rozhodčímu. Učí a praktikuje se u psů, kde je třeba opticky mírně schovat strmější úhlení.

**c)**  držen v prodloužení linie hřbetu, například u setrů, retrievrů, některých ohařů, španělů atd.

**d)**  držen nahoru mírně nad hřbet, pokud to standard plemene umožňuje. Používá se u psů, které je třeba opticky zkrátit, u psů, kteří nechťejí stát bez dopomoci, a tam, kde chcete mít výsledek vzhledu psa stoprocentně zaručený.

**e)**  lehce přidržován přirozeně vztyčený, například u některých teriérů.

**f)**  stočený přes hřbet, který má řada tibetských plemen, severská a špicovitá plemena, čau čau a další.

**Praxe**

Abyste mohli správně upravit zadní končetiny, musíte mít nejprve bezchybně postavené přední, které slouží jako stabilní základna. A chtít nejdříve vylepšovat držení hlavy a ocásku, jestliže má pes nohy jako les po vichřici, snad nikoho ani nenapadne. Je nasnadě, že štěně minimálně do šesti měsíců věku nebudete trápit dokonalým postojem po delší dobu. Předně jde pouze o osvojení později potřebných návyků a pak je třeba vzít v potaz fakt, že se mladý jedinec vyvíjí minimálně do 15 až 24 měsíců, čímž se jeho dispozice pro druh postoje a hlavně pro styl klusu při pohybu mění. K tomu, abyste uměli dobře stavět svého psa, byste měli mít jeho individuální tělesný rámec dokonale v paměti. Výborným pomocníkem pro nácvik je například velké zrcadlo, v němž můžete ihned sledovat výsledky svého snažení. Skvělé je využít také videokameru či alespoň fotoaparát. Oba přístroje vám umožní uvidět a hned zhodnotit, co se vám ještě nedaří, a v klidu studovat, co je třeba ještě zlepšit.

*ing. Libuše Brychtová  
 www.nahaci.cz*